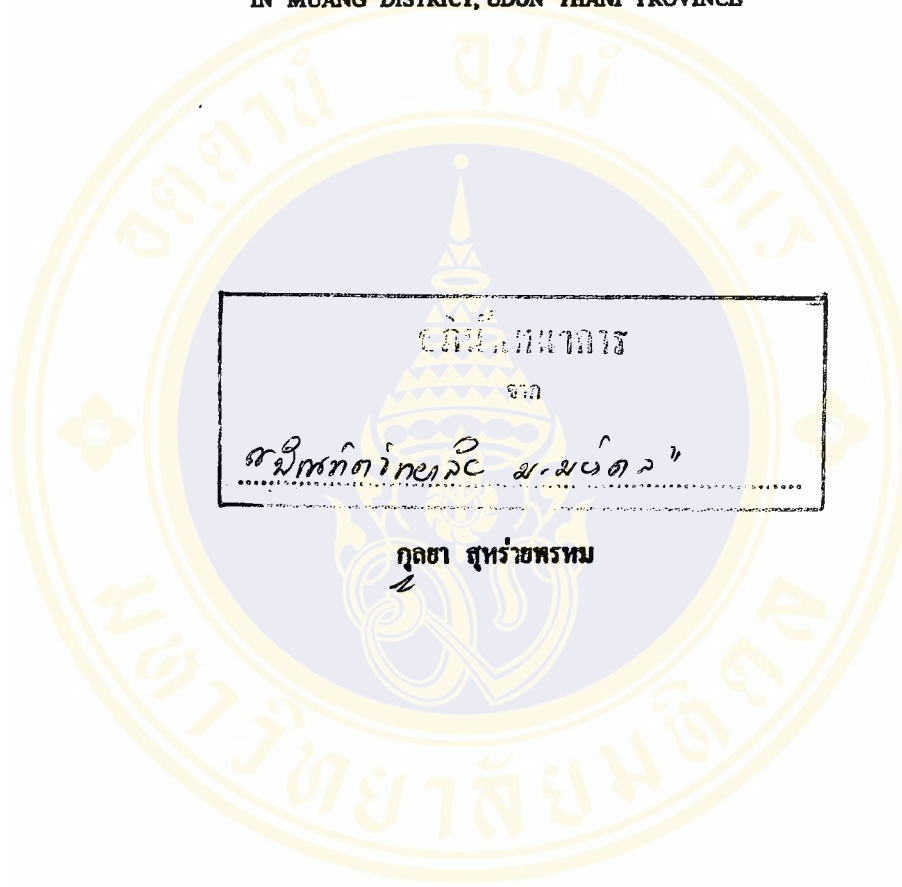

๒๐ ส.ย. ๒๕๓๘

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
FACTORS RELATED TO AIDS PREVENTIVE BEHAVIORS AMONG STUDENTS
OF UPPER SECONDARY AND VOCATIONAL STREAMS
IN MUANG DISTRICT, UDON THANI PROVINCE

ฉบับนี้เผยแพร่
จาก
"สมิทธิภัทรวิทยกิจ สมบูรณ์" ๒

กุลยา สุหรัยพรหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการระบาค
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๓๘

ชื่อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี

ผู้วิจัย กุลยา สุหรั่งพรหม

ปริญญา ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อนุวัตร์ ถิรมสุวรรณ, พ.บ., M.P.H. & T.M., Dr.P.H., F.A.C.P.

รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว, พ.บ., (เกษตรนิเทศ), สด.ม., M.P.H., Ph.D.

ฉวีวรรณ บุญสุยา, กศ.บ., พบ.ม., (เกษตรนิเทศนิเทศ), M.S.P.H.

วันที่สำเร็จการศึกษา 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

วัยรุ่นจัดเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากวัยรุ่นบางคนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เรียนรู้หาประสบการณ์ทางเพศด้วยตนเอง ทดลองใช้ยาเสพติด เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การดูหนังสื่อโป๊ การดูภาพยนตร์โป๊ พฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่ม การได้รับคำแนะนำพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์จากบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แบบแผนความเชื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวกับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี สุ่มตัวอย่างแบบ Stratified systematic random sampling และจำนวนตัวอย่างมีขนาดเป็นสัดส่วนตามขนาดของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนสายสามัญ เพศชาย 568 คน เพศหญิง 575 คน และสายอาชีพเพศชาย 386 คน เพศหญิง 683 คน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง สิงหาคม 2537 โดยใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Chi-Square test, Student's t-test และ Pearson Product Moment Correlation

ผลการศึกษา พบว่านักเรียนสายสามัญมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ดีกว่า นักเรียนสายอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญของสถิติ ยกเว้นพฤติกรรมป้องกันด้านการใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือดไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน

นักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ ทั้งในกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง มีปัจจัยดังต่อไปนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การดื่มสุรา การดูหนังสื่อโป๊ การดูภาพยนตร์โป๊ พฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่ม การได้รับคำแนะนำพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์จากบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงของการติดเชื้อโรคเอดส์ /โรคเอดส์ และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์

การดื่มสุรา การดูหนังสื่อโป๊ การดูภาพยนตร์โป๊ พฤติกรรมเสี่ยงของเพื่อนสนิท/เพื่อนในกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ด้านเพศสัมพันธ์ ของกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์(โดยรวม) ได้แก่ การได้รับคำแนะนำพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์จากบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงของการติดเชื้อโรคเอดส์/โรคเอดส์ และการรับรู้ประ-
 ประ โชชน์และอุปสรรคของพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ พบว่าปัจจัยแต่ละปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ (โดยรวม) ของนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ ทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในกลุ่มนักเรียนหญิง พบว่าการรับรู้ความรุนแรงของการติดเชื้อโรคเอดส์ / โรคเอดส์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ (โดยรวม) แต่อย่างไรก็ตาม การรับรู้ประ โชชน์และอุปสรรคของพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนหญิง กลับพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ (โดยรวม)

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงานควบคุมและป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะนักเรียนสายอาชีพ ซึ่งการวางแผนดำเนินงานควรคำนึงถึงอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และความร่วมมือจากบุคคลในครอบครัวร่วมด้วย

Thesis Title Factors Related to AIDS Preventive Behaviors among Students of Upper Secondary and Vocational Streams in Muang District, Udon Thani Province

Name Kullaya Suraiprom

Degree Master of Science (Epidemiology)

Thesis Supervisory Committee

Anuwat Limsuwan, M.D., M.P.H. & T.M., Dr.P.H., F.A.C.P.

Roongrote Poomriew, B.Sc. (Hons.), M.P.H., Ph.D.

Chaweewon Boonshuyar, B.Ed., M.S. (1st Hons.), M.S.P.H.

Date of Graduation 20 February B.E. 2538 (1995)

ABSTRACT

It is recognized that adolescents are at high-risk for AIDS infection since they engage in risk-taking behaviors such as having unprotected sexual contact and sharing unsterile needles for drug using. The main purposes of this study were to compare selected factors and behaviors including alcoholic drinking, pornographic reading and seeing, risky behavior of their closed friends, receiving suggestion about AIDS preventive behaviors from other person, knowledge, belief and preventive action regarding AIDS between students in secondary and vocational streams in Muang district, Udon thani province. The relationships among those selected factors and behaviors with AIDS preventive behaviors were explored. Students participating in the study were drawn by using stratified systematic random sampling with proportional allocation. The sample consisted of 568 male and 575 female students from upper secondary stream. The total of 386 male and 683 female students from vocational stream were included as well. Data were collect from June to August 1994 by self-administered questionnaires. Chi-Square test, Student's t-test and Pearson Product Moment Correlation were applied to analyze data.

The result of the study indicated that most of AIDS preventive behaviors of upper secondary stream students were significantly better than those vocational stream students. Only intravenous drug using behavior was found no significant difference

When selected factors were compared within male students and within female students, the significant difference were found in alcoholic drinking, pornographic reading and seeing,

risky behavior of their closed friends, receiving suggestion about AIDS preventive behaviors from other person, knowledge, perceptions of AIDS susceptibility and severity, perceptions of benefit and barrier in performing such preventive behaviors.

The alcoholic drinking, pornographic reading and seeing and risky behaviors of their closed friends showed significant relationships with AIDS preventive behaviors from sexual activity. Most of selected factors including receiving suggestion about AIDS preventive behaviors from other persons, knowledge and perception of AIDS susceptibility were significantly related to all AIDS preventive behaviors specified in this study. Only female students' perceptions of AIDS severity no relationship with their preventive behaviors. It should be noted that female students' perceptions regarding benefit and barrier had negative relationship with their preventive behaviors.

Results of the study could be used to plan AIDS preventive and control program for students, particularly those in vocational stream. More over, their closed friends and families should be included in such program.